

posudek na rigorózní práci Mgr. Karla Vodičky vypracované na téma
„Povaha akcií a jejich členění podle druhu“.

Předložená práce se zabývá stále aktuálním a současně i teoreticky komplikovaným problémem akciového práva. Uchazeč z širokého okruhu akciové problematiky zvolil otázku akcií a jejich členění podle druhu, přičemž se zaměřil na jedno z několika klasifikačních kritérií. Takový přístup považuji za správný, neboť komplexní pojednání o problematice členění akcií by daleko přesáhlo možnosti i rozsah rigorózní práce.

Struktura textu je přehledná, a to jak pokud jde o volbu posloupnosti jednotlivých problémových okruhů, tak i jejich vnitřní členění. Pokrývá zvolené téma a v některých ohledech (zejména vydávání a umořování akcií) je i přesahuje.

Z metodologického hlediska postupuje autor od obecného ke zvláštnímu. Nejprve pojednává o povaze akcie a teprve následně se věnuje vlastní problematice druhů akcií.

Hodnotím-li dílo po obsahové stránce, mohu konstatovat, že jeho úroveň svědčí o tom, že se autor akciovou problematikou dříve a podrobněji zabýval. Na některých místech je text spíše popisný. Na druhé straně však práce obsahuje rozsáhlejší pasáže svědčící o hlubším promyšlení řady klíčových otázek. Na řadu problémů – zejména budoucí obchodně právní úpravy – má autor vlastní, argumenty podložený, názor. Oceňuji i jeho schopnost přemýšlet v „evropských“ souvislostech.

K práci mám určité dílčí připomínky, případně diskusní náměty. Například na straně 9 je správně poukázáno na deklaratorní charakter akcie jako cenného papíru. K tomu pouze dodávám, že doktrína v této souvislosti hovoří o akciích jako o „nedokonalém“ cenném papíru. K přehledu názorů na právní povahu akcie, který autor uvádí na stranách 9 a 10, připomínám, že měli být uvedeni alespoň někteří z představitelů jednotlivých koncepčních přístupů. Jinak s autorovým hodnocením pojetí akcie jako předmětu právních vztahů souhlasím, a to včetně jeho poznámky o „kosmetických“ změnách právních předpisů. Mám za to, že celý problém je důsledkem umělého členění věci v právním smyslu a snahy zákonodárce i doktríny toto členění překonat. Drobnou nepřesnost jsem zaznamenala na str. 13, kde se místo o vzetí akcií z oběhu na základě losování, hovoří o „číslování“. Obdobný charakter má i připomínka týkající se neuvedení právního předpisu v odkazu na investiční charakter akcie (str. 14). K formulaci na straně 18 lze namítnout, že přesnější je hovořit o krytí základního kapitálu hodnotami vnesenými do společnosti na splácení upsaných akcií, než o krytí

základního kapitálu akciemi. K pojednání o novele Druhé tzv. kapitálové směrnice lze podotknout, že proti původní navrhované verzi bylo přijato znění, které - přes některá dílčí zjednodušení - nepřináší výraznější uvolnění právní úpravy a pokud tak činí (například možnost finanční asistence), pak je váže na značně přísné podmínky. Diskusní je pasáž věnovaná nepojmenovaným cenným papírům odvozeným od akcie. Autor váže své úvahy o možnost jejich vydání na tzv. samostatně převoditelná práva. Domnívám se, že problém neměl být takto zúžen. Stačí připomenout tzv. složené cenné papíry, které jsou známy zejména z francouzské teorie a praxe (např. akcie s přednostním právem na vydání dluhopisů, atd.). Ve vztahu k akciím vydávaným ES mi chybí zhodnocení. Mimo jiné lze učinit závěr, že ES, která bude mít sídlo v ČR, bude znevýhodněna proti ES se sídlem v jiném členském státě, který poskytuje akcionářům větší možnosti vázat na akcie další zvláštní práva. Na str. 37 zaznamenávám zajímavý postřeh o národních a evropských přístupech ke spojování zvláštních práv s akcií a jeho vlivu na akcionářskou demokracii. K tomu lze poznamenat, že tento - jinak správný závěr - se většinou nevztahuje na akciové společnosti obecně, ale evropský zákonodárce se zpravidla snaží posílit princip akcionářské demokracie v tzv. kótovaných společnostech, tedy v těch, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na některém z veřejných trhů států EU. Argumentace proti násobkům hlasovacích práv spojených s akcií uvedená na str. 114 není zcela jasná a autor by se k této otázce měl vyjádřit při obhajobě. Obdobně diskusní je i názor formulovaný na str. 145 ve vztahu k „oněmění“ prioritních akcií. Na následující straně si autor do jisté míry odporuje, když poté, co zdůrazní význam smluvního principu, doporučuje v podstatě kasuistickou zákonnou úpravu prioritní dividendy.

Seznam literatury je dostatečně rozsáhlý a obsahuje domácí i zahraniční reprezentativní prameny. Na použitý pramen je v textu odkazováno způsobem v odborné literatuře obvyklým. Po formální stránce lze práci vytknout chyby v interpunkci.

Jinak považuji rigorózní práci Mgr. Karla Vodičky za zdařilou. Autor v ní projevil schopnost hlouběji zpracovat zvolené téma, formulovat vlastní názory a také pro právníka důležitý smysl pro systém a srozumitelné vyjadřování. Vzhledem k tomu, že předložená rigorózní práce splňuje nároky kladené na tento typ odborného textu, považuji ji za způsobitou obhajobou.

Praha, 20. července 2007

---

doc. JUDr. Stanislava Černá, CSc.

Konzultantka